

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА РАКОПИСОТ “DEUTSCH FÜR ANFÄNGER” (ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ПОЧЕТНИЦИ) ОД Д-Р БИЛЈАНА ИВАНОВСКА (ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП) И Д-Р АСТРИД СИМОНЕ ГРОСЛЕР (BUASVM, TIMISOARA, ROMANIA)

Со Одлука бр. 1902-40/6 од 29.1.2019 год. на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип донесена на 187. седница на Наставно-научниот совет, одржана на 29 јануари 2019 год., определени сме за рецензенти на ракописот насловен како “Deutsch für Anfänger” („Германски јазик за почетници“) од авторките д-р Билјана Ивановска и д-р Астрид Симоне Грослер. Рецензентската комисија за изготвување на извештај за приложениот ракопис работеше во состав:

- проф. д-р Петер Рау, редовен професор, Филолошки факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје;
- проф. д-р Јаготка Стрезовска, редовен професор, Факултет за туризам и угостителство, Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Битола.

По преглед на ракописот го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Ракописот за учебникот насловен како “Deutsch für Anfänger” („Германски јазик за почетници“) содржи 230 страници, напишан е во А4 формат и ја поставува основата за изучување на германскиот јазик како странски јазик.

Податоци за обемот ракописот: 230 страници, А4 формат, а обемот по содржина ги задоволува критериумите за учебник за странски јазик (германски) за почетници на нематичните факултети, според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Приложениот учебник претставува второ, дополнително и преработено издание од авторките д-р Билјана Ивановска и д-р Астрид Симоне Грослер (издадено во 2015 год.) и како такво ги задоволува барањата на современите научни истражувања.

Краток опис на содржината: Учебникот *Deutsch für Anfänger* (Германски јазик за почетници), во прв ред, е наменет за студентите кои се почетници во изучувањето на германскиот јазик како странски јазик (DaF - Deutsch als Fremdsprache) на универзитетите во Република Македонија и во Романија и кои го изучуваат германскиот јазик како изборен предмет или нематичен предмет според студиските програми во првата година на своето студирање. Учебникот е наменет за изучувачите на германскиот јазик како странски јазик, за студентите од универзитетите во Република Македонија и во Романија, но можат да го користат и сите оние кои имаат интерес за усвојување на овој странски јазик и оние кои имаат контакт со германскиот јазик и кои сакаат да го изучуваат овој јазик и да ги продлабочат и прошират своите знаења за овој странски јазик.

Книгата дава преглед на важни теоретски и практични аспекти за јазикот и служи за проширување и продлабочување на веќе стекнатите познавања за германскиот јазик и има за цел студентите и сите останати изучувачи самостојно да го продлабочат своето знаење од областа на германскиот јазик.

Учебникот содржи дваесет и четири лекции (тематски целини) кои обработуваат општи теми: претставување, ситуации од секојдневниот живот (во училиште, на лекар, дома, во полиција, празници и обичаи, поминување на времето за викенд, за празник и сл.), како и говорни вежби преку обработка на граматички и лексички проблеми и нивно објаснување. По секоја лекција е дадена листа на непознати зборови и нивни преводни еквиваленти (на македонски и на романски јазик), како и објаснување на основните

граматички поими на македонски јазик, што се обработени во одредената тематска целина. Се објаснуваат основните лексички и граматички елементи и јазични единици кои се наведуваат во соодветната тематска единица. Темите покриваат широк ареал на тематски содржини, како на пример: патување, секојдневие, снаоѓање во одредени ситуации: дома, на лекар, на железничка станица, во продавница, во ресторан, потоа ситуации во семејството, опишување празници и обичаи, здравствени проблеми, опишување слободни активности за време на викенд, дневни активности во работен ден (на училиште, на работа) и сл.

Лексичките и граматичките вежби се обработени преку основните зборовни класи (именки, глаголи, придавки, прилози) и преку главните реченични делови и им овозможуваат на изучувачите на јазикот подобро разбирање на основните реченични конструкции, како и продлабочување на знаењата од германскиот јазик. По секоја лекција се дадени граматички и јазични вежби за повторување и утврдување на тематската единица, пишување дијалози, кратки состави, вежби со дополнување, со заокружување, одговор на поставени прашања, дополнување на точна граматичка форма на одредена зборовна класа, поставување прашања и сл. Во прилозите кои следат по лекциите (на крајот на учебникот) се дадени граматички објаснувања за основните зборовни класи: глаголи, именки, придавки, прилози, извици, сврзници, честички и броеви, а воедно е даден и изговорот на вокалите и консонантите во германскиот јазик, потврден со примери, кои се претставени табеларно.

Важните карактеристики на основните зборовни групи се објаснети по секоја лекција. Претставени се и модалните глаголи (освен главните и помошните) со своите функции во реченицата и нивното значење преку конкретни реченични примери во одредени глаголски времиња: сегашно, минато и идно време. Глаголските времиња (сегашност, минатост и идност), наставките за нивно образување и различното значење кое може да се искаже со нив, се прикажани преку реченични примери во конкретна јазична ситуација (после тематската целина). Понатаму, даден е и табеларен приказ на глаголите по абецеден редослед во инфинитивна форма, во имперфект, формата на вториот партицип и промената на вокалот кај глаголот (доколку се јавува при неговата промена). Граматичките категории на глаголите се, исто така, детално и концизно претставени и ги даваат основните информации во однос на категориите: број, време, лице, залог и начин.

Именките како зборовна група се детално претставени преку нивните граматички категории (род, број и падеж) и за тоа се дадени репрезентативни примери во германскиот јазик. Употребата на именката со соодветниот род и број и јазичните опкружувања кога таа се јавува, се поткрепени со реченични примери. Наставките за маркирање на родот кај именките се претставени табеларно.

Предлозите како непроменлива зборовна група се претставени како локални, темпорални, модални, каузални и се прикажани заедно со падежот (номинатив, датив, акузатив, предлошки објект) и нивните скратени форми на употреба (*am, beim, zur*).

Сврзниците се претставени во две групи според својата функција: за независноложени и зависноложени реченици.

ЗАКЛУЧОК

Согласно со изложеното, ракописот под наслов “*Deutsch für Anfänger*” („Германски јазик за почетници“), како второ издание на веќе објавениот учебник (од 2015 год.), на јасен и едноставен начин им дава можност на студентите кои изучуваат почетно ниво на германски јазик и на сите останати изучувачи и мултипликатори на овој странски јазик да ги продлабочат своите познавања и вештини за германскиот јазик како странски јазик. Учебникот на концизен и прецизен начин дава преглед на основните граматички и лексички структури на јазикот и со тоа овозможува усвојување и продлабочување на познавањата за германскиот јазик.

Согласно со ова, на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип со задоволство му препорачуваме ракописот “*Deutsch für Anfänger*” („Германски јазик за почетници“) од авторките проф. д-р Билјана Ивановска и проф. д-р Астрид Симоне Грослер да го прифати за објавување како е-учебник по германски јазик за студентите од нематичните факултети.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Петер Рау, редовен професор, с.р.

Д-р Јаготка Стрезовска, редовен професор, с.р.